

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

iac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy órá . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy órá . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban:
Horovitz Zsigmond papírüzletében
Piac-utca 12. — Telefon : 330.

Az ügyvédekről.

(B. L.) Az ügyvédeknek Magyarországon eleitől fogva van kamarai szervezetük és két év óta van nyugdíjgyletünk; most országos ügyvédi szövetséget akarnak létesíteni, e tárgyban október 28 án lesz Budapesten országos gyűlés.

Az ügyvéd a társadalom tisztviselője. Halározottan könnyű az egyházi, megyei, állami stb. tisztviselői hivatása és felelőssége kenyéradó gazdájukkal szemben ahhoz képest, amilyen felelősség alatt állanak mindazok, kik megélhetésüket illetőleg a társadalomra vannak utalva.

A jellemek születéstől fogva különbözők. Arisztoteles nem képes, nem tud adás-vevéssel foglalkozni; megkísérli, de mindig károsodik a vételnél is, az eladásnál is, utoljára elbukik. Az adás-vevés tapasztalt alkudozásokból áll, ezek az alkudozások, kötekedések, ezektől a kötekedésektől az Arisztoteles jellege huzódzik és képtelen alkudozni; ámde logikai rendben — melyet megzavarni semminek és senkinek se szabad — eszmékről-eszmékre kalandozni, a bölcsészeti igazságok kufejét, emberektől, világtól elzárkózva keresni: Arisztotelesnek nagyon tetszik. Merkur ellenben kimegy a nagy világba, a piacra, keresi az embereket, kedvvel alkudozik és sikert ér el; ámde ő meg a magános bölcselkedésői fázik, irtózik.

Arisztotelesnek a hivatása bölcselkedés, a Merkuré kereskedés. Mindenki született valamire és hivatását eltalálva, szerencsés ember. Cseréld össze azonban a hivatást: mindenik szerencsétlen.

Ha valamihez kell hivatás a gyakorlati életben: az első sorban az ügyvédi pálya. Elmaradhatatlan kellék a részületés és megfelelő képzettség, épen mint a művészetben. Nem mindennapi kellék és mégis az újabb időben mindennapos jellemek vállalkoznak ügyvédek lenni, az ügyvédi pályára lépni és ebben van (nem a nagy számban) a magyarországi ügyvédség bajainak a legelső kuforása. Nem a számban, hanem a minőségben van a hiba.

Talán gondolja valaki, hogy Arisztotelesből vagy Merkuriusból jó ügyvéd lehetne? Korántsem. Az Arisztoteles vagy Diogenes zárkózott bölcselkedése a szegényházba — a Merkur tulságos élelmessége pedig a fogházba juttatja az embereket.

Az arisztoteles bölcsessége és igazságossága egyfelől a Merkur élelmessége, másfelől — együtt, egyszemélyben: ez az ügyvéd. Egyoldalúsággal nem lehet ügyvédi pályára lépni; más pályán a munka megosztás századában egyoldalúsággal is lehet boldogulni, de itt nem; az ügyvédi pályán egyoldalú embernek nincs helye, mert a műhelyben fűrésszel, kalapáccsal dolgoznak, a hivatalban tintával, tollal; de az ügyvédi irodá-

ban — agyvelővel, mely az ideális igazság és a gyakorlati élelmesség összetett erejéből áll.

Alkotmányos országban mindegy, akár a társadalom, akár az állam tisztviselője valaki; Magyarországon nem mindegy, Magyarországon állam és társadalom 1526. óta harcban áll egymással a mai napig, amint azt a legutóbbi választások tényleg igazolták; a magyar társadalom akaratát és erejét a magyar állam akaratával és erejével hátulról lenyomva tartja az osztrák öszbirodalmi törekvés és az osztrák hadsereg, ez alatt nyöszörög élőhalottként eltemetve Magyarország függetlensége és nemzeti önállósága.

Valamely művelt ország társadalmi szervezetének gerincoszlopát képezi a nemzeti ügyvédség, általában a joggal foglalkozók tábora, de különösen az ügyvédi független állás- és hivatásban rejő erő. Minden szervezetben a gerincoszlop egészséges vagy beteg, jó vagy rossz sorsával van összekötve magának a szervezetnek a sorsa. Magyarországon beteg a társadalmi szervezet és a mellett az idegen hatalom befolyása alatt álló államnak egyenes rabszolgája, holott minden alkotmányos fejlődés szerint épen megfordítva, az ország lakosságának, a társadalomnak kezében az állam csak egy eszköz lehet és kellene legyen a közrend és a közjólét elérésére.

HRABÉCZY Fest, Mos, Tisztit.

Egy darab a menyországból.

Írta: Cs. Guits Matild.

A szürke égből permetezve hull az eső; sulyától csendesen, nesztelenül válik meg a fának elsárgult levele, valóságos őszi nap volt könn, de a kastély aranyos, bársonyos szalonjában nem érzik az őszi hidegét, nem látják a sarat; puha, fényes, tiszta minden és meleg.

— Mond csak édes Nacám, igaz az, hogy a házasság a szerelem sirja?

Tegnap hallottam ezt a kegyetlen mondást Vera szalonjában és minden asszony jóváhagyólag bólintott rája.

A kérdező kicsi, babatermetű, 17-18 éves aranyos leányka volt, akinek gyöngéd termete szinte elveszett abban a puha, piros bársony karosszékekben, melyben ült; megnyerő, sápadt arccskája versenyt fehérett gyapot ruháját; nagy fekete szemei pedig okos kíváncsisággal tekintettek az ablaknál m nekalkodó hölgyre, aki finom himzésen serény kezekkel öltögetett.

Naca meleg, barnapiros, szép arca és asszonyi tudása, telt nagy fekete szemei megelpevet fordultak a leány felé.

— Előtted nyilatkoztak így?

Miért ne? Hiszen tudják, hogy már néhány nap múlva én is asszony leszek, hát el akarok készülni jövődő sorsomra.

Vagy nem mondtak igazat — kérdezte bánatos mosollyal.

— Nem. Mert általános szabálynak állították fel; pedig hozzá kellett volna tenni, hogy „néha“.

— Ezzel azt akarod mondani talán Naca, hogy a te szerelmed nem lette halálát a házasságban és ma is úgy szereted a bátyámat, mint mikor hozzá mentél.

— Nem úgy . . . jobban.

— Akkor te nem szereted ugy Kálmánt, mint én Győzőmet szeretem, mert én úgy érzem, hogy az én szerelmemnek már nem lehet fokozata.

— Igazad van. Nem szeretem. Egy nagy csalódás után halálra vágyó szívvel lettem a felesége, de ő meggyógyította szívemet és most övé egészen.

— Csalódás? Beszélj el édes, drága Nacám! — kérte Magda a fiatal asszonyt.

— Szívesen, ha már ennyit mondtam, elmondom a többit is. — Felállt, félretette a kézimunkáját és a pamlagra ült.

— Jöjj Ducim ide mellém.

Magda mellé ült, átölelte sógornője karcsu derekát és szép, telt keblére hajtotta selymes fejét.

— No beszélj édes, majd hallgatom.

Naca fehér keze szeretettel simogatta Magda göndör fürtjeit. A két fiatal hölgy között az a különbség volt, ami a júniusban

nyílt első rózsája és az őszi felé nyíló rózsája között van. Naca szépsége erőteljes, pompás, a másiké gyenge, halvány.

— Ideálommal éppen úgy és ott ismerkedtem meg, mint te vőlegényeddel, a t. . . . i fűrdőben, — kezdte a fiatal asszony elbeszélését.

— Már a bemutatásnál megtetszett. Később megtudtam, hogy ő volt a fűrdő Párizsa s mikor a sok szép leány és asszony között — akik egytől-egyik rajongtak érte, engemet tüntetett ki udvarlásával, szerelmemet is megnyerte. Szerettem nagyon. Én is azt hittem a szerelemről Magducim, amit te, hogy annak már nem lehet fokozata. Ugy látszott, hogy ő ugyanabban a mértékben viszonzza érzelmeimet s mielőtt elhagytuk a fűrdőt, megkérte a kezemet a szüleimtől, akik örömmel egyeztek bele házasságunkba, mert hiszen szerelmesen gazdag, előkelő német családban egyetlen örökös volt. Már csak néhány hét választott el az esküvőnkől, mikor szegény, feledhetetlen jó apám szívsvé hűdésben hirtelen meghalt. A nagy csapás nem járt egyedül, kitünt, hogy a tónk szélén álltunk és én nem vagyok a hírhedt gazdag párti, hanem egy vagyontalan, szegény árva, akinek a feje feül el fogják áverezni az ősi kastélyt.

— Nos! És akkor az én becsületes, szerelmes vőlegényem visszaküldte jeggyű-

A keletkező országos ügyvédi szövetség tervezetében kizárólagos cél a magyar ügyvédség érdekeinek védelme és előmozdítása. Mik ezek az érdekek?

Az ügyvédi kar természetes hivatásának általános és egyetemes célja és az ezen célra törekvő mozgalomnak a helyes iránya kizárólag a kar függetlenségének és a testületi autonómiának célszerű fölépítésében és állandó fenntartásában áll. Minden önszegélyezési törekvésnek ez az első alapköve, ez az ügyvédi érdekek legfontosabbika, legelső a szabadság; kenyér-kérdés csak mellékkérdés mindig a magas ügyvédi intellektualitás mellett, más nem lehet. És akinek szabadsága van, annak kenyere is van. Az értelmi világ előbb szabadságot követel s tudja, hogy akkor van kenyér is; az anyagi világ ellenben előbb kenyér után jár, hogy jóllakva némi szabadsághoz juthasson.

A magyar társadalom betegsége és szolgasága magyarországi intellektualis erők vénségének és hanyatlásának csalhatatlan eredménye. Kevesen virrasztanak a tetszhalott mellett, mindenki az állami akarat mellett simul; a társadalom minden osztálya, majdnem kivétel nélkül, kenyér után szalad, még az ügyvédek is az állam akaratát alá rendelték magokat ott is, hol törvényes autonómiájuk van. A hivatás nagyszerűsége, az állás és diploma fényessége, a foglalkozás függetlensége... teljesen hatás nélkül való, a magyar társadalom szolgasága folyton tartó és az ő tisztviselői, akiknek hivatásuk volna a szolgaságból megváltani, az értelmi erők: tanárok, bírák, ügyvédek — tömegesen és hízkelkedően tolják a zsarnok állam kényuri szekereit az idegen osztrák hatalom kívánsága szerint és — csak kevesen vagyunk azok, akik vagyunk.

Ha az ügyvédek mostani mozgalmának valami súlyt, valami értéket lehet tulajdonítani, ha a keletkező országos ügyvédi szövetség munkájának valami sikere is lenne, az nem lehet más, mint visszatérni a szolgaságban hagyott társadalomhoz és őt nemcsak megszabni, hanem a szolgaságból ki is menteni.

Az ügyvédi rendtartásban leszögezett

szakaszok szerint szakudományukat a kamarai rendszerben is kifejthetjük tetszés szerint; a nyugdíjgyelet felállításával s annak fokozatos fejlesztésével és a tőke önszaporulatával pedig vagyoni érdekeink biztosítva vannak; az új országos ügyvédi szövetségnek nem lehet feladata ezekre az értelmi és vagyoni momentumokra visszatérni, főöslegesen munkát végezne; ámde kötelessége előre haladni, a szabadság érdekét fölkarolni, a beteg magyar társadalmat gyógyítani és a szolgaságból kimeníteni. A társadalom egy osztályát se terheli oly súlyosan a felelőség a létező bajokért, mint az ügyvédi kart. Vissza kell állítani az ügyvédi kart hivatása megoldására; ez az egyesek szabadságszeretétől és erejétől függ, ha az egyesek erőt gyűjtés okából szövetkeznek e célra — helyesen járnak el. Az állam osztrák akaratának hízgelgő teljesítése a magyar társadalom érdekeinek pártfogása helyett, az ügyvédi hivatást sokszor bemocskoló üzérkedés a rendes törvénykezési eljárás helyett nagy vagyonhoz, nagy jövedelemhez, mindennekfölött nagy befolyáshoz juttathat egyénileg valakit — a ki csodálkozik, hogy én a kis halért is pénzt adok, mikor ő a nagyot is ingyen kapja — ámde arra is kell gondoljon, hogy vannak emberek, kiknek a nadráguk keshedt, de vannak olyanok is, a kiknek a becsületük rongyos.

A polgári perrendtartás napirenden.

Nagy parlamenti harcok küszöbén

Elhangzott a világ legszázszázabb és legfrivolabb expozéja és a képviselőház ismét bizonytalan időre elnapolta magát. A nemzeti munka jegyében összeült parlamentnek eddig az ismételt elnapolás volt a legnagyobb munkája. Az érdemleges tárgyalásokat csak a delegációs ülészek befejezése után, a jövő hónap közepé táján fogja megkezdeni a képviselőház első sorban az új polgári perrend-

tartásról szóló törvényjavaslatot tűzve napirendre. Székely Ferenc igazságügyminiszter nagyon sürgeti ennek a javaslatnak az elintézését tudva azt, hogy ha most nem veszik elő, többé nem kerül reá a sor. Mert a jövő évi költségvetés és a közös bank szabalmának meghosszabbítása után napirendre kerülnek a katonai kérdések: a véderő-törvény reformja és a katonai büntető perrendtartás, csupa olyan kérdés, amelybe bizonyosan beletörlik a kormány bicskájá.

A költségvetést a delegációs ülészek befejezése után veszi tárgyalás alá a pénzügyi bizottság és e bizottsági tárgyalások ideje alatt lehet csak a Házat a polgári perrendtartással foglalkoztatni. Az igazságügyi bizottság e hó utolsó napján megszüvegezi a még függőben tartott szakaszokat és a jövő hónap első napjaiban a képviselőház formális ülést fog tartani, hogy átvegye az igazságügyi bizottság jelentését. Ezt tüzik aztán a legközelebbi érdemleges ülés napirendjére.

A polgári perrendtartás tárgyalása alatt fog véglegesen eldőlni első sorban a bankszabadalom meghosszabbításának és ezzel együtt a készfizetések főivételének ügye, mert azt a törvényjavaslatot a jövő hónapban föltétlenül a törvényhozás elé kell terjeszteni, hogy ez év végéig törvényerőre emelkedjék. Es ettől a javaslatától függ aztán a költségvetés sorsa is, mert egészen bizonyos, hogy a legélesebb obstrukció fog kitörni, ha ez a javaslat nem számol a magyar érdekekkel.

Már pedig most úgy áll a helyzet, hogy a készfizetések főivétele dolgában a szakreferensek nem tudtak megegyezni, s így egészen bizonyos, hogy a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot az osztrák kívánságnak megfelelően a készfizetések ügyének rendezése nélkül fogják benyújtani.

Már ez az egy kérdés alkalmas arra, hogy a helyzetet teljesen föborítsa, pedig még itt vannak a katonai kérdések, amelyek most szintén napirendre kerülnek. A jövő évi közös költségvetésbe, amely januárban kerül a delegációk elé, már föl akadják

rümet egy őszinte levél kíséretében, melyben bevalja, hogy ő még nálamnál is szegényebb és csak azért volt bátor érzelmeinek szabad utat engedni és megkérni kezemel, mivel azt hitte, hogy hozományomból rendezheti zilált anyagi helyzetét. Régi történet ez, Ducikám, ami mindig új marad. A hármass csapás alatt talán meg is örülök, ha meg nem ismerkedtem volna bátyáddal. Ő vette meg dobraított hirtokainkat és felajánlotta a kastélyt továbbra is lakóhelyül, én nem akartam elfogadni, de fájdalomtól megtört, beteg anyám, összetett kézzel kért, hogy ne hurcoljam őt ki íészkéből, engedjem ott meghalni.

Mikor letettük édes anyámat a sírbólba és én egyedül — elhagyatoitan visszavánszorongtam a kastélyba, hogy az utolsó éjszakát föltem ott, szobaleányom könnyein át mosolyogva rebegte, hogy egy ur vár reám a szalonban, beszélni akar velem, azt hittem, hogy még egy elkésett hitelező, szó nélkül, de rémegve mentem a szalonba, mert már semmim sem volt, amiből fizelhessek... bátyádat találtam ott kitérta felém karjait és sirva kiáltotta:

— Natália! szerelmem, legyen a feleségem!

— Nem akartam elfogadni áldozatát, mert hamar megismertem nemes, jó szívet, azt hittem a szalonban adja ajkára a szót. De ő meggyőzött becsületszavával és esküjével, hogy szeret és kezom elnyerésétől függ

boldogsága. Aztán következett az én valomásom, elmondtam neki mindent, amit most neked elbeszéltem, feltártam előtte szívemet, hogy lássa, milyen beteg az, milyen halálra sebezett és hogy gyógyulását sem ígérhettem meg.

— De tudom, hogy meg fog gyógyulni Natália — mondta ő — szerelmem, gyengédségem, jószágom meg fogja gyógyítani. Majd meglátja édes, milyen jó lesznek, — ígérgette, mint egy gyermek és csókolgatta a kezemet.

— Szeretned kell engem Nacám! mert ilyen imádasig terjedő nagy szerelem, mint ez enyém, viszonzás nélkül nem maradhat — mondta máskor — és igaza lett.

— Szeretem az uramat! ha nem is azzal a meggondolatlan vad szenvedéllyel, de becsületes, igaz szenvedéllyel, de becsületes, igaz szerelemmel, ami betölti egész szívemet, lelkemet és nem hagy benn más vágyat, minthogy drága szíve enyém maradjon és neki tesszem minden asszonyok között a legjobban.

— Ah, az a csunya, hamis ember! mennyire gyűlölöm azt a németet! Ilyen nőt megcsalni, mint te vagy, Nacám! Nem volt annak szíve.

— Én nem haragszom rá, mert neki köszönhetem Kálmánomat — és ezt... ezt az édeset! Gyönyörűt: Kincsemet! — és egy göndör fűrtű, angyal arcú kis babát ra

gadott karjai közé, aki éppen akkor típegette be a nehéz plüsch függönyök között.

— Anna! a fiucsa fázit ész a dada nem ad neki juhát — szepegett a kis baba anyja csókjainak zápora alatt.

— Mi az? Miféle kis fiúról beszél Bibike? — kérdezte a fiatal asszony a mosolygó dadától, aki nyomon követte Bibikét.

— Ó! Kérem méltóságodat senki! A kis Bibikémmel lenn sétáltam a parkban, még nem esett az eső és mikor meglátta az Ánor-szobrocskát a szökő-kut mellett, sírni kezdett, hogy öltöztessük fel a fiucskát, mert hideg van és így ruha nélkül megfázik, megbetegszik.

— Óh, te egyetlen, édes szívem te! Ne busulj, kap a fiucska ruhát, csináltatunk neki szűrt.

— Keztűt is?

— Igen azt is — keztűt is.

— Pipót isz? azt is ude?

— Mindent! mindent aranyos, édes kis fiam! Látod Magda, itt az apja szíve. Oh, hogy szeretem, imádom őket!

— Az isten áldjon meg érte, édes Nacám, hogy megmentetted hitemet. Nincs igaza annak a csunya közmondásnak, hiszen a tí házasságok egy darab a menyországából.

venni azokat az új katonai terheket, amelyek az új véderőtörvénnyel vannak összefüggésben, tehát a jövő hónap első felében Bécsben tartandó közös miniszteri tanácskozáson már perfektuálni kell a megállapodásokat. Hogy ezek a megállapodások az osztrák hadvezetőség követeléseinek teljesítésében fognak állani, ez nem kétséges s így a kormány mindent elkövet, hogy a legelősebb parlamenti harcra felidézze.

A megyebizottsági tagválasztások.

A függetlenségi párt győzelme.

Tegnap folyt le Hajdúvármegyében a megyei törvényhatósági bizottsági tagok választása. A választások a függetlenségi párt fényes győzelmével végződtek, amennyiben a legtöbb helyen nagy többséggel függetlenségi polgárok kerültek ki győztesekként a választásokból.

Nagyobb mozgalmat a választások nem okoztak. Különböző érdeklődéssel csupán csak Kabán kísérték a választásokat, amelyek különben rendben folytak le.

Örömmel tölt el bennünket, hogy a debreceni függetlenségi és 48-as párt jegyzője és lapunk munkatársa Juhász Nagy Sándor dr debreceni ügyvéd, a függetlenségi pártnak egyik erős tagja is bekerült a bizottsági tagok sorába. Annál is inkább, mert megválasztása egyhanguan történt.

Egy-két helyre újabb választás lesz, mert van olyan bizottsági tag, akit két helyen is megválasztottak.

A választások részletes eredménye a következő:

Hajdúszoboszló: Megválasztottak 11 függetlenségit, 1 szocialistát.

Megválasztottak: az I. kerületben: K. Szilágyi Bálint, Závory Béla, Erdős Lajos, Fehér Gábor; a II. kerületben: Horogh Sámuel, Herczegh Bálint, Cseke Gábor; a III. kerületben: K. Kovács József, Kiss János, M. Tóth Mihály; a IV. kerületben: Csanády Sándor, Décsey Lajos. Az első kerületbeli választást — mint hírik — megfelelőbbek.

Hajdúdorog: Farkas Győző, Tóth M. Pál, (két kerületben) Görög Ferenc, Tóth Imre.

Szovát: Nagy Lajos, R. Nagy Gerzson.

Nádudvar: Papp Sándor, Veres Géza.

P.-Ladány: Dr Balogh Albin, Ötös Sándor, Héry Lajos, Nagy Mátyás.

Hadház: Simon Károly, Farkas

Gábor, Varga Gábor, Bajdor János és Dr Weszprémy Zoltán.

Kaba: Bálint Imre, Bálint Márton, Dr Juhász Nagy Sándor, Dulházy Kálmán.

Földes: Koroknay Gergely, Szabó Mihály, Szabó Géza, Gy. Karacs Imre.

Böszörmény: Győrössi Imre, Dobay Károly, Bodnár András, Bagosi Imre, Borsó Péter, Fekete János, Mátyus Gábor, Sóvágó Imre, Paksy Imre, Kati János, Fábrián István, Porcsalmy Gyula.

B.-Ujváros: Csige István és Kovács Ferenc.

Vámospércs: Harcsarik Géza és Szikszay József.

Mikepércs: Gellért János és Orosz István.

Hajdunánás: Dr Nagy Gábor, Sebestyén Miklós, Pákozdy András, id. Alföldi László, M. Nagy Imre, Csiha Elek, Kántor Miklós, Sáfrán Géza, Nagy Lajos, Timári András és Mirkó Imre.

Statisztikai hivatal Debrecenben.

A M. Gy. O. Sz. debreceni fiókjainak ülése.

M. Gy. O. Sz. debreceni fiókja tegnap ülést tartott, ahol Szántó Győző elnöke alatt egy vasúti díjszabási tanfolyam rendezését határozták el.

Egy városi statisztikai hivatal létesítése iránt is tanácskozást folytatott és abból az örvendetes és dícséretes eseményből kifolyóan, hogy Debrecen tanácsa egy ilyen hivatal felállításán már dolgozik is, a szövetségi igazgatóságot megkereste az ülés, hogy a többi nagyobb hazai városokban is igyekezzenek ilyen intézmény szervezése iránt mozgalmat indítani.

Munkáslakások építése ügyében megkereste az ülés a városi tanácsot. Bemutatta a fiók elnöksége a saját kezdeményezésében begyűjtött munkás statisztikai anyagot.

Beszámolt a munkáskertek terén ez évben elért eredményről, jelezvén, hogy már a jövő évben mintegy 101 katasztrális holdon összesen mintegy 500 munkáskert fog fennállani.

A közszállítások tekintetében megbízást nyert az elnökség egy oly gyáriparos-társadalmi szerv létesítésére konkrét tervet kidolgozni, amely szerv alkalmas lesz a közszállítások ma tapasztalható számtalan visszasságát megszüntetni.

Minthogy a kincstári erdőtermelésnél az árlejtésre kerülő faárak nagy tömegét csak kereskedő vállalhatja és így az iparos az ő kisebb szükségletével ez anyagokhoz hozzá nem férhet — oly kitermelési rendszer behozatalát sürgeti a fiók, mely mellett az iparos is vásárolhatja szükségletét.

Hogyan gondoskodik a kormány az adózókról.

Mulasztások a házbéradó kivetése körül.

A kormánynak mindig kiváló gondja van arra, hogy az adózó polgárok zsebeiből kiszedje a garasokat, amelyek milliókká növekednek Bécsbe. Arra azonban már kevesebb gondja van, hogy ezek a polgárok ezekre a verejtékes garasokra még azonfölül még keservesebb kamatot ne fizessenek.

Most megint olyan mulasztás híre pattant ki, amelynek keserves következményeit a polgárság fogja viselni. Különt ugyanis, hogy az állam nem gondoskodott házbéradó vallomási iveről és így a háztulajdonosok törvényes kötelességüknek nem fognak és nem is tehetnek eleget.

Debrecen város adózópolgárságát ezzel most az a veszély fenyegeti, hogy a házbéradó kivetése körül nagy és súlyos károk érik. Nemcsak azzal, hogy az adóügy emelkedik, hanem azzal is, hogy vallomásaikat nem is tudják megtenni s így egyrészt hivatalból fogják kivetni a házbéradót, másrészt meg fogják birságotolni őket a vallomás elmulasztása miatt.

Az általános házbéradóról szóló 1909. évi V. törvénycikk nem rendelkezik arról, hogy a háztulajdonosoknál a házbéradó vallomásokat le kell adni. Egy később kelt miniszteri rendelet a törvény rendelkezéseit tágitva kimondta azt, hogy mint eddig, ezentul is a vallomási iverket a háztulajdonosoknak kézbesíteni kell s azoknak kell azt kitölteni. A vallomási iverket november hó 2-ától november hó 30-ig kell a városi adóügyi osztálynál beadni.

Most azonban kiderült, hogy ilyen vallomási iver, amelyekről a törvény nevében az állam tartozik gondoskodni, nem állanak rendelkezésre. Csóka Sámuel adóügyi tanácsnok már több ízben írt a debreceni kir. adóhivatalhoz, hogy a vallomási iverket küldjék át, de a megkeresésnek az adóhivatal mindeztideig nem tett eleget, mert kitünt, hogy az adóhivatalnak nincs megfelelő számú vallomási iver.

Ennek pedig súlyos következményei vannak. Debrecenben ugyanis 13,000 házbérvallomási iver van szükség, ezeket meg kell címezni, kézbesítő iverket kell melléjük írni s aztán ki kell hordani a háztulajdonosokhoz. Minderre a munkára már akkor sem

Női Chewreaux és Box gombos és füzős Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi“ címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

4
volna idő, ha a vallomási iverk most már meg is érkezének és így a háztulajdonosok kiesnének ama határidőből, amely alatt a házbéradó vallomásokat meg kellene tenniök, ez esetben pedig a törvény értelmében büntetni kell őket.

Már most az a kérdés, ki fogja viselni a mulasztás következményeit, mert a polgárság semmi esetre sem.

Megkerült a gyilkos.

Fordulat a Laktanya-utcai gyilkosság ügyében.

Megirtuk azt a borzalmas gyilkosságot, amely ezelőtt két hónappal, augusztus 31-én megdöbbentő gyilkosság történt Debrecenben. Annak idején részletesen foglalkoztunk a dologgal s megirtuk, hogy a Laktanya-utca 5. számú házban valaki vadászfegyverrel lelőtte Harsányi Margitot, Harsányi József nyugalmazott mozdonyvezető 9 éves leányát.

Az ügy igen titokzatos volt. A lázas nyomozás, gondos és körültekintő vizsgálat nem volt képes a rejtély nyitására jönni.

Arról volt szó az első percben, hogy véletlen folytán következett be a kislány halála, majd ez a feltevés eloszlott, amidőn a nyomozás mind mélyebbre hatolt ennek a titokzatos esetre. Már-már feledésbe ment a dolog. Senkise törődött az ügygel, csak a rendőrség, amely titokban folytatja a vizsgálatot.

Igy történt, hogy a rendőrség megállapította, hogy kinek állott érdekében a kis Harsányi Margitot az élők sorából elpusztítani.

A szenzációs fordulatról a rendőrség már az ügyészséget is értesítette. Rövid idő kérdése most már, hogy a gyilkos kézrekerüljön.

Olyan adatok állanak a hatóság rendelkezésére, mely kétségtelenné teszi immár, hogy se véletlenről, se gondatlanságról nincs szó, hanem előre megfontolt gyilkosságról.

A már egyáltalán nem titokzatos ügyben letartóztatások lesznek ma vagy holnap.

A repülő-nap előkészületei.

Az iskolák jelentkezése.

Ma már nem sport a repülés problémájának megoldása, hanem komoly tudomány is, amely a jövő iskoláinak egyik fontos tantárgya lesz. Ezt bizonyítja az is, hogy a debreceni és vidéki tanintézetek tanári kara is fontos jelentőséget tulajdonít a tudás szempontjából a debreceni repülő-napnak s egyre-másra jelenti a rendezőségnek, hogy az ifjúság csoportokban fog megjelenni G. Hammel felszállásánál. A vidéki iskolák érdeklődése is jelentékeny, mert jönnek a kérdőkördések, sőt Nyiregyháza-ról ma dr. Faragó Ernő tanár az odaváló középiskolák tantestületei nevében jelentette, hogy a vasárnapi repüléshez nagyszámú diákság fog Debrecenbe jönni.

Kellemes hatást tett ma reggel az ut-

cákon kiragasztott plakát s a hálóreklám, mely a Piac-utcán jelzi a vasárnapi nagyszabású eseményt. A plakátok a villamosvezeték oszlopain vannak s a rendőrség védi azokat. Megtörtént, hogy az éjjel egy urias külsejű egyén leszakította a plakátokat s a közelben álló rendőr a különös pszichológus egyént feljelentette idegen vagyon rongálásaért.

A helyi vasút igazgatósága a repülő-terre vasárnap délután 1 órától szállítja a közönséget, 10 percenként induló vonatokkal. Felszállási hely a Bika szálloda előtt lesz. A helyi vasút vonatai a nézőtérrel szemközti levő katonai barakig közlekednek.

Viteldij a repülési térig 40 fillér, menet-térítij jegy a repülés helyére és vissza 50 fillér.

A repülés kezdete fél 3 órakor lesz és egy és fél óráig tart.

Helyárak a következők: páholy 4 személyre 20 korona, elsőrendű ülőhely 4 korona, másodrendű ülőhely 3 korona, elsőrendű állóhely 2 korona, másodrendű állóhely 1 korona. Katonatiszti és legénységi jegyek a térparancsnokságnál vehetőek át. Munkás-jegyek a szociáldemokrata-párti titkárságánál, a Margit-fürdő telepen váltakozhatók.

A jegyek elárusítását a következő kereskedők eszközölik:

Antalfy József könyvkereskedő, Piac-utca 44.

Aczél Henrik könyvkereskedő, Piac-utca.

Benyás Emil kézimunka-kereskedő, Tisza-palota.

Csáthy Ferenc könyvkereskedő, Egyház-tér.

Frank Testvérek férfi-divat kereskedők, megyeház mellett.

Kontsek Kornél rövidáru kereskedő, Kossuth-utca 1.

Molnár Ferenc női-divat kereskedő, város ház épület.

Thaisz Arhur papirkereskedő, Piac-utca 7.

Varga József butorkereskedő, Piac-utca 44.

A következő dohánytőzsdékben:

Kandel Józsefné Piac-u. 67.

Kain Szeréna Piac-u. 46.

Neumann Sasolta Piac-u. 60.

Nagy Samu város ház-épület.

Swartz Dániel Piac-u. 29.

Schwartz Matild Piac-u. 14.

A repülő-terren 150 páholy lesz, a melynek legnagyobb része, valamint az elsőrendű ülőhely nagyrésztben már elővételben eladott. Debrecen legtávolibb környékének intelligenciája érdeklődik a repülés iránt és naponta jönnek sürgőnyi előjegyzések a vidékről.

Végladás

van

GLÜCK EDE

cipőüzletében

a Kistemplommal szemben

a Barakban.

Egy gyermek tűzhalála.

Elpusztult az atyja szeme előtt.

Borzalmas eset hírére jelentik Püspökkladányból, ahol tegnap délután rémes tűzhalállal halt meg egy 5 éves kis leány. Mint a püspökkladányi előjáróság telefonon jelentette, Bismar László odaváló lakos kiküldte 5 éves kis leányát a mezőre több pajtásával.

A mezőn még eleven élet uralkodott, mert Bismarék cselédsége is künn tartózkodott. A gyermekek egyideig játszadoztak a mezőn, majd valamelyiknek eszébe jutott, hogy tüzet kellene rakni. A gyermekek összehordtak fát és egyéb gyúlékony dolgokat s nemsokára hatalmas lánggal lobogott a pástortűz, amely körül az apróságok helyet foglaltak. Többen körülszaladtak a tüzet s ekkor történt, hogy a kis Bismar Katalin ruhája tüzet fogott.

Nem telt bele egy perc s a gyermek égő fátyához hasonlított. Pajtásai, ahelyett, hogy segítettek volna rajta, elfutottak. Segítség nem kapott az égő gyermek s teljesen megégett. Megszenesedett holttestére találtak rá későbbben a cselédek.

Az ügyészség megindította a vizsgálatot, mert kétségtelen, hogy gondatlanság terhel valakit a leányka életéért.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken Szerelmes asszonyok operette. Szombaton Szerelmes asszonyok operette. Vasárnap délután Csáky és kalap móka. Este Szerelmes asszonyok operette.

* Szerelmes asszonyok. Az igaz, hogy Zilahi nem tehet arról, hogy Raoul d' Auvergnac rossz szövegéhez Domenico Monleone rosszul lopott össze rég ősmert motívumokból semmit mondó üres dallam-talan muzsikát. De arról már tehet, hogy ezt a darabot ne hozza elő a debreceni közönségnek. Határozottan az a föllevés tolat-szik előnkbe, hogy csak azért volt szükség ennek a darabnak megszerzésére és színre hozására, mert a fölvonulásokat, a III. kép mozgalmas részleteit szerette volna valaki szépen bemutatni. De csak szerette volna, de nem sikerült. Sőt már azt is gondolhatja az ember, hogy előadás és sajnos még előadás ez a darabot azért, mert nincs itthon a drámai személyzet és ezalatt ki kell huzni az időt valamivel. Egyszóval Zilahinak nem lett volna szabad ezt a darabot, amely Feldpapánál olyan fényesen megbukott, megszerzeni. Egyebekben a színészek ősmertésre méltó munkát végeztek. A szereplők megérdemelték volna, hogy igyekezettük különböző darabokban és szerepekben érvényesítsék. — Igen szépen énekelt Torma Zsiga, jó kedvvel játszott és táncolt Horváth Kálmán, igen jó volt Borbély Sándor. Jó volt még Bárdos Ima és Nádor Zsiga. Igen szép színpadi jelenség Szi assy Etel, igen kedves volt a III. kép kuplójában, kár, hogy éneke sokkal mögötte áll játéknak. Gyönyörűen táncolta az Alguazil táncot Percze I

Ma már az egész Debreczen hölgyközönsége bámulatos olcsóságáról beszél.

A Budapesti Csipkeáruház fióküzlete SAS-UTCA 4. Bejárat a Kossuth-utca felől.

csak a Budapesti Csipkeáruház

üzletének Kizárólag alkalmi vételek! Naponta érkeznek ujdonságok! Színésznőknek nagy árkedvezmény! Pontos, szolid kiszolgálás! Tessék a címre figyelni!

Karola, aki igazi művészetet mutatott be. A közönség lelkesen meg is tapsolta. Igen bájos volt Irmái Magduska kupléjával és táncával. Szépen táncoltak még Sári Banka és Unger Anna, aki rendkívül tánc tehetségéről tett ma tanúságot. (pd.)

* **Színházi hírek.** A színházi iroda közli: **Csákó és kalap.** Rössler és Roda-Roda nagysikert aratott szatirikus darabját az igazgatóság legközelebb vasárnap délutánra újból műsorra tűzte mérsékelt helyárral. — **Strolinger Annuska fellépte.** Jövő héten lép fel a kis csoda primadonna nálunk először. Ez estén színrekerül még a **Parasztbecület** opera és a **Szenes legény és szenes lány** című operette. — **Karenin Anna** A Tolsztoj regényéből készült szenzációs drámát Zilahy igazgató megvette. A Karenin Anna lesz a színtársulat legközelebbi bemutatója.

Száj- és körömfájás a debreceni határban.

Betiltották a vásárt és a kivitelt.

A hasított körmű állatok (szarvasmarha, juh, sertés) járványos betegsége régóta pusztít már a vidéken. Rakásra szedte az áldozatokat, bár a hatóság és az állatorvosi intézkedés mindent elkövet, hogy a veszélyt elnyomja, mégis terjed az aprólépra.

Ma már benn van a ragály a debreceni határban is, ahova Hajduhadháziól hurcolták. Az állatorvosi és hatósági intézkedés éppen e miatt elrendelte a zárlatot és a marha- és sertésvásárt betiltotta, egyszersmind elrendelte, hogy az állatok sem vasuton, sem lábon nem szállíthatók.

E veszedelmes, járványos állatbetegség alkalmából nem mulaszthatjuk el felhívni a közönség figyelmét a legnagyobb óvatosságra. Mert a betegség a tehéntej útján átszarmazhatik az emberre is. épen azért célszerű a tejet jól felforratni.

Tájékoztató és figyelmeztetésül a fertőzött udvarek „Száj- és körömfájás” feliratu piros lapokkal vannak ellátva.

A mostani husdrágaság idején bizony nagy csapás ez a közönségre, mert a vásárok híján nehezebb lesz a beszerzés és ez viszont megdrágítja a húst. És ugyancsak ezt fogja eredményezni az a másik óvintézkedés is, amely szerint semmiféle szalma és szénaneműt nem szabad se be-, se ki szállítani.

Ezeket az intézkedéseket azonban épen a járvány veszedelmes voltára való tekintettel meg kellett tenni, mert csak ezek állhatják útját a rettenetes állatbetegségnek.

Megkerülnek a postarablók.

Nyomozás Miskolcon.

Hirt adtunk arról a szenzációs postarablósról, amely néhány hét előtt Hajdusoboszlón történt.

Mint annak idején megirtuk, a postarablók feltörték a hivatalt s 6600 korona erejéig károsították meg a postakincsárt.

A rablóknak nyoma veszett. A csendőrség hiába kutatott a legszorgosabban, hiába táviratoztak szerteszét az országban, nem lehetett a tetteseket elfogni.

Most aztán szenzációs fordulat állott be a dologban. A miskolci rendőrség ugyanis elfogott két betörőt, akikre rábizonyult a szoboszlói eset is.

Ma délelőtt sűrű telefon és táviratváltás volt a debreceni ügyészség és a miskolci rendőrség között.

Horváth Károly rendőrkapitány folytatja a vizsgálatot s mint hírlik, nemcsak a tetteseket fogja leleplezni, hanem a kincstár kárának egy része is megtérül.

Az ügyészség a szenzációs fordulatról a nagyváradi posta- és táviratigazgatóságot is értesítette, mely nagy örömmel vette tudomásul, hogy a rablók megkerülnek.

A kiváló bőr- és lithlomos gyógyforrás

SALVATOR

vegyes- és kőlyagbajoknál, bőrvényei, ezter-
betegségnél, vörhenynél és barbas bántal-
máknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Gyógy- és Lithlomos gyógyforrás-
vállalat, Budapest, Rudóliget, 8.

A novemberi csillaghullás.

Előléptetések a hadseregben.

Most jelent meg a hivatalos lapban a novemberi előléptettek névsora. A Debrecenben állomásozó ezrednél történt előléptetéseket az alábbiakban közöljük.

A honvédségnél.

Gróf Marenzi Ferenc vezérőrnagyot altábornaggyá;

Schanschula Rezső debreceni 3-ik honvédszázados ezredesét, a szeptember 12. honvédszázados ezredhez parancsnokká;

továbbá Gömörpatányi Bodó Pált, a debreceni 3. h. gy. ezred századosát őrnaggyá, Deményváry Kubinyi Györgyöt a debreceni 2. h. huszárezred századosát őrnaggyá, Vadász Ferenc és Szombathy Kálmán 3. h. gy. ezredbeli hadnagyokat főhadnaggyá, Szirmay Ödön, Horváth József, Menyhért Géza, Olsavszky Gyula 3. h. gy. ezredbeli zászlósokat hadnaggyá;

Szent-Gyály Jenő 3. h. gy. ezredbeli számvevő hadnagyot főhadnaggyá nevezte ki,

A csendőrségnél.

Kineveztetett: Lórántházi és Zágorhidai Lóránt Dénes, a debreceni VIII. csendőrpáncsnokság parancsnokhelyettese alezredessé;

Hazay Elemér hadspród zászlóssá.

A közös hadseregben.

Kineveztetett: Kirsch Frigyes Vilmos-huszárőrnagy alezredessé, Kunze Gusztáv Vilmos-huszár főhadnagy századosá.

A 39. cs. és kir. gyalogezrednél.

Kineveztetett: Harnis Ferenc főhadnagy kapitánynnyá, Andor Károly hadnagy főhadnaggyá, Prokokovics Leó zászlós hadnaggyá.

A 61. gy. ezrednél előléptetés ez alkalommal nem történt.

UJDONSÁGOK

— **A polgári iskolai tanárok kérése.** A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy a polgári iskolai tanárok országos szövetségének tiszavideki köre részére, amelynek székhelye Debrecenben van, s annak — mint megirtuk — a jövő hóban itt tartja meg közgyűlését, átengedte a közgyűlési termet és a fogadás költségeire 300 koronát szavazott meg.

— **A város elsőbbségi joga.** A város kezelése alatt van egy alapítvány, mely három budapesti egyesült takarékpénztári részvényből áll s amelyet Mayer Lipót tett. Ezen alapítvány kamatait Károlyi Jozefa budapesti lakosnő élvezi. Most azt az ajánlatot tette Károlyi Jozefa a városnak, hogy engedje meg a részvények elővételi jogát eladni. A tanács ma úgy határozott, hogy az ügy elintézésével az Iparbankot bizza meg.

— **A közönség új adója.** Még 1905. évben indítványt tett Vargha Károly tb. tanácsnok, hogy a város a magáncélra fordított hatósági bizonyítványok után díjat szedjen. A város az indítványt nem fogadta el, mert az a közönség jogosulatlan megterhelését jelentené. Most újabban Raics Gyula kiadó fordult hasonló előterjesztéssel a városhoz s alkalmasint ez az előterjesztés is olyan sorsra jut, mint az 5 év előtti, mert tényleg nincs értelme, hogy a hatósági bizonyítványok után 2 korona kiállítási illetékkel rójják meg a várost.

— **Vilmos huszárok löversenye.** A helyben állomásozó cs. és kir. II. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő 7-ik huszárezred a mai napon, pénteken délután a debreceni pályaterén rendezi ezredtulajdonos jubileum löversenyét. A versenyt rendező ezred Debrecen és vidéke t. közönségét szívesen látja a versenyen, melyre belépődíj nincsen. Versenysorozat (programm) kinnt a pályaterén díjmentesen kapható. A verseny kezdete délután pontosan egy órakor van. A nevezés minden egyes versenyszámra igen szépen sikerült és így méltán érdekes versenyekre számíthatunk. Egyebekről a versenyre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.

— **Visszavont ajánlat.** A városi vadászterületének bérletére Forrai Ernő a minap 1500 korona bért ajánlott a városnak. Forrai megmondta a dolgot, vagy nem akar vadászni a város erdejében, elég az hozzá, hogy az ajánlatot ma visszavonta.

— **Liszt szállítás.** A budapesti 4-ik cs. és kir. hadtest parancsnoksága pályázatot nyitott liszt szállítására; ajánlatok november 9-ig adandók be. Feltételek a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara hivatalánál betekintheők.

— **A hadsereg gyógyszer szükséglete.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara útján közli a kereskedelemügyi miniszter, hogy a cs. és kir. közös hadsereg 1911. évi gyógyszer szükségletének szállítására vonatkozó hirdetmény a „Budapesti Közlöny” folyó évi október 29-iki számában fog magyar nyelven megjelenni.

— **A szanatórium egyesület estélye.** Eddig nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul a november 5-iki szanatórium estély iránt. Ez érthető is, mert a műsor kitűnő számokból van összeállítva és közreműködik a színtársulat majdnem minden elsőrendű tagja. A műsor egy kiváló számmal gazdagodott. Színpadra kerül Molnár Ferenc tréfája „A színházba” a két főszerepben Fábian Margit és Zoltán István. A teljes műsort vasárnap közöljük. Jegyek Antalfynál kaphatók.

— **A város betétjei.** A város tanácsa fölszólította a debreceni bankokat és takarékpénztárakat, hogy a város házipénztárának, alapjainak és gyámpénztárának betétjei után, a beérkező ajánlatok szerint helyezik el gyűmölcsözés végett a város pénzeit.

— **A helyvasút új forgalmi iránya.** A helyvasút igazgatósága értesíti a közönséget, hogy e hó 28-án a Máv. pályaudvar és Nagyerdő között a jobboldali vágányt is üzembe fogjuk helyezni. Ettől a naptól kezdve a vonatok a Nagyerdő felé, a Hunyadi-utcán, továbbá a Piac- és Péterfia-utcáknak, valamint a Simonyi-utnak bal oldalán lefektetett vágányon járnak, az ellenkező irányban közlekedő vonatok pedig a jobboldali vágányon, illetőleg a Deák Ferenc-utcán fognak haladni. A Debrecen—hajdusámsoni vasút vonatai, úgy oda, mint vissza tovább is a Hunyadi-utcán, a Piac-utca bal oldalán és a Hatvan-utcán át közlekednek. A megálló helyek változatlanul maradnak.

— **A szerelmes öreg ember.** Hajdusámsonból jelentik: Éite alkonyán állott már Báncs Miklós gazda, aki özvegy sorban volt évek óta. Dacára azonban, hogy az idő elröppent felette, szemet velett egy fiatal menyecskére, aki a vén szerelme kinevette. Egyáltalán nem vette komolyan, amikor Báncs Miklós kijelentette, hogy ha nem sziveli, még képes valami bolondságot elkövetni. Ma reggel, midőn Bancsot környezete, magára hagyta, szobájában a mestergerendára kötele akasztott és arra kötötte fel magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Miután bűncselekmény nem forog fenn, temetése elé akadályt nem gördítettek.

— **Halálozás.** Rövid betegség után tegnap este meghalt Veress János. A széleskörben ismert öreg ur halála nagy részvétet keltett. Temetése, amelyet Gebaur Károly temetkezési intézete rendez, holnap pénteken délután három órakor lesz a Teleki-utca 45. szám alatt lévő gyászszobától. A halottat a Kossuth-utcai temetőben temetik el.

— **Az ipartestület bérlete.** A debreceni ipartestület azt kérte a városi tanácstól, hogy a Simonffy-utcai bérházban birt bérletüket, amely jövő év május hó 1-én lejár, hosszabbítsák meg mindaddig míg a tervbe vett iparosházat föl nem építik. A tanács mai ülésén a kérsnek részben eleget tett és kimondta, hogy a szerződést még egy esztendőre meghosszabbítja a ma fizetett bérösszeg helyett 4000 korona évi bérfizetése ellenében.

— **Árverések.** A városnál november hó 11-én több földbirtok kiadása érdekében árverést tartanak.

— **Öngyilkos fiatal lány.** Hajdnöszörményből jelentik: Mezei Margit 19 éves leány ismeretlen okból tegnap marólugot ivott és ma meghalt. Temetéséhez az engedélyt megadták.

Zászlótartó választás a kollégiumban. A főiskolai ifjuság naggyűlése e hó 26-án tartott ülésén a hittanhallgatók részéről Massáth Ferenc 3. é. t., a joghallgatók részéről pedig Roncsik Jenő 3. é. t. választotta meg a főiskolai ifjuság zászlójának zászlótartóivá. Ugyanezen a gyűlésén halározta el az ifjuság, hogy a régi jószokáshoz híven, ismerkedési estélyt tart, amely október 31-én este lesz, az Arany-Bika vendéglőben.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Balogh János ref. 23 hónapos, Kerékgyártó Róza ref. 15 éves, Kopányi József református 69 éves.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szencziósak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megbüntetett váltóhamisítók.

Törvényszéki tárgyalás.

Furfangos módon akartak pénzhez jutni Nagy András és neje, Hamar Juliánna cserei lakosok. Nevezettek ugyanis a Korona-takarék és hitelszövetkezet helybeli pénzügyintézetétől ez év április 30-án 200 koronát vettek fel, a váltóra azonban nem a saját nevüket, hanem az özv. Kerekes Bálintné, Miskolci Juliánna és Szegedi István neveiket írták.

A dolog odáig rendben lett volna, hanem ott volt a baj, hogy a takaréknak belezetelték. Ez alkalmából természetesen értesítette a váltók szereplőit, mire azok a leghevesebb tiltakozásuknak adtak kifejezést, kijelentvén, hogy ők a nevezett váltónak sohasem irtak alá és névalírásuk, amely a váltón áll, hamisított.

Erre a takaréknak feljelentést tett Nagy Andrásék ellen, okirathamisítás miatt, amely ügyben a királyi törvényszék ma tartotta meg a tárgyalást.

Vádoltak kono kul tagadtak. Azt állították, hogy ők a Korona takaréknak sohasem jártak, tehát a hamisítást nem is követhették el a nevezett pénzügyintézetel szemben.

Hanem az írószakértő másként bizonyított. Megfigyelései és irástanulmányai után rájuk olvasta, hogy a váltón lévő írás tőlük ered, minek alapján aztán a törvényszék Nagy András 40 éves cserei lakost 8 havi börtönrre és Nagy Andrásné Hamar Juliánna pedig 4 havi fogházra ítélte. Vádoltak és az ügyész felebbezték.

*

Hasonló ügy miatt állította elő a kir. törvényszék Gábor Miklós 36 éves hajdnöszörményi lakost is, ki az édes apja nevének hamisításával 700 koronát vett fel. Ezen dolog azonban hamar kitudódott és még 550 koronát sikerült a takaréknak visszaszerezni. Gábor Miklóst ma ezen tettét jogerősen 3 havi fogházra ítélték.

§ **Kiskoru tolvaj.** Fiatal vádottja állt ma a debreceni királyi törvényszék előtt Varga Zsigmond személyében. Mindössze 14 éves még a Földesi fiu és máris tolvajlással van vádolva. Ez év június havában ugyanis bemászott az özv. Szöllősi Imréné háza ablakán a lakásba és onnan diót, almát, 1 üveg kenyert és 1 üveg befőttet ellopott. Ezen tetteért ma a királyi törvényszék a kiskoru vádoltat javítóintézetbe való küldésre ítélte.

TÁVIRATOK.

Az egyiptomi trónörökös magyar birtokos.

Sátoraljuhely, október 27. Kemal Jusuf egyiptomi trónörökös erdőt vásárolt Windischgrätz Lajos hercegtől, amelyet vadászterületnek fog használni. A trónörökös kastélyt épített és az év egy részét ott tölti. A trónörökös látogatásra készül az oroszvári kastélyba, Stefánia főhercegnő Lónyay grófnéhoz.

Gyilkosság az utcán.

Jászberény, október 27. Az éjjel 1-2 óra közt Birgis István jómódu 26 éves gazdálkodó legény az itteni nyilvános házban összeszóalkozott két más

legénnyel. Amint a mulatóházból elvezetett, a legények rálestek, megtámadták az utcán és késeikkel összeszurkálták, addig, amíg holtan esett össze. A ma reggel megejtett boncolás megállapította, hogy összesen 27 szurt sebet kapott, amelyek közül hat a tüdejét, három a szívét és a többi a hátát érték. Az egyik tettest, Tajti János István gazdalegényt ma délelőtt a csendőrségnek sikerült elfogni. A többi tettes elmenekült, de a csendőrség a nyomukban van.

A hollandi anyakirályné Budapesten.

Budapest, október 27. Emma hollandi anyakirályné a keleti expresszvonalattal szigorú inkognitóban érkezett és a Hungária-szállodában szállt meg. Kíséretében két udvarhölgy és az udvari marsall érkeztek. Reggeli után az anyakirályné kíséretével együtt automobilbaült és sétára indult a főváros nevezetességeinek megtekintésére.

Horváth Ernő állapota.

Budapest, október 27. Horváth Ernő állapotában történt kedvező fordulat állandónak bizonyul. A súlyos beteg az éjszakát nyugodtan töltötte, láza nem volt és órák hosszat csendesen aludt. Az orvosok ma reggel megvizsgálták, állapotát kielégítőnek találták. A kezelőorvosok szerint a szerencsétlenül járt fiatal aviatikus, ha valami komplikáció nem történik, két-három hét alatt felépül. Horváth állapota iránt ma is igen sokan érdeklődtek a II. szamu sebészeti klinikán.

A fogarasi nők.

Fogarás, október 27. A fogarasi nők a piaci drágaság ellen bojkottal akarnak védekezni. A mozgalom vezetője Oláh Béláné, többszörös értekezlet eredményeként, a drágaság elleni mozgalom tíz tagu hölgybizottságával e hó 19-én a fogarasi rendőrkapitányság hivatalos helyiségében szervező gyűlést tartott, melyen a piaci termelők számára megállapították és elkészítették a fogyasztási közönség ulimátumát. Ez a határozat komoly figyelmet érdemel, úgy is mint szándék, úgy is mint specialitás. A fogarasi nők ugyanis maguk szabták meg a rendes fogyasztásban levő piaci árak méltányos árát s ezt a jegyzéket közölni fogják most a közvetítőkkel, termelőkkel és a községi hatóságokkal, hogy ezek révén a falusi termelők a fogarasi nők által megállapított árszabályról tudomást szerezzenek. Az érdekes árszabály, mely a vidéki piaci uszora ellen való védekezésnek az első forradalmi okmánya így szól:

Rántani való csirke darabja hetven fillértől egy koronáig. A iegebb, legnagyobb pár sütni való csirke két korona. Kisebb csirkék párja 1 koronától 2 koronáig. Egy pár sovány kacska két koronától feljebb. Egy pár sovány liba 4 korona 50, 4 korona 80 fillér. Egy darab kövér, nagy liba 6-tól 7 koronáig. Tojcsból 8 darabot 40 fillérért, vagy legvégső esetben 4 darabot 20 fill. Tejfelnek 80 fill. literje, tehát 20 fill. egy fertály. Vajnak 1 korona 20 fillér kilója, 40 fillér negyed kiló. Aludttejnek 14 fillér literje. A szép, sűrű aludttej 20 fillér. Dió 3 korona egy véka, szép batulalma 1 korona vékaja.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Olcsó írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Legcélszerűbb!

Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadrétu kötetben rövid és tömör leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikkét kiváló szakemberek írták, tehát adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öfeli fel, amire a művelt embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

Az I. kötet 1911. elején jelenik meg, a II. és III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodiáner F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest VI., Andrásy-ut 21. szám a. és minden könyvkereskedésben.

Kontsek Géza

Nizzai virágcsarnoka

készíti a legremekebb élővirág és művirág sirkoszorukat — nemcsak a legelőkelőbb izlésben, hanem a legolcsóbban is.

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja. Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tű nélküli Pathephonon játsszon.

A PATHÉ FRÉRES, PARIS

világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRÉRES

WIEN, I,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva, Szt. Pétervár, Odessa, Brüsszel, Amsterdam, Barcelona, Milánó, Lissabon, Bombay, Calcutta, Singapore, Shangai, Tokio stb.

Házlebontás miatt mélyen leszállított árban eladásra kerülnek Levélpapírok és Borítékok

különféle irodai és rajzszerék,
iskolai és rajzfüzetek, rajz-
tömbök. — Anthracen író és
másoló tinták, írótollak, gomb-
cs tubusfestékek, tintatartók,
írónok.

Különféle üzleti és másoló-
könyvek, számlatartók.

Fényképezési cikkek.

Névjegyek, eljegyzési
és lakadalmi meghívók.

Horovitz Zsigmond

papirkereskedésében

Piac-utca 12. sz. alatt

Stencinger-ház.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ SÁNDOR Zongora- és Hangszerkészítő Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru
raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyeztetett át.

1911. évre

két garnitúra mellé, feles haszonra

kerestetik

Egy gépész.

Bővebbet **Balmazújváros,** Batthyányi-
utca 92. sz.

Apró hirdetések.

28 KRAJCARÉRT fejel férfi vagy női haris-
nyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berende-
zett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

BUTOROKAT, konyhaberendezéseket raktáron
tart **Bálint József** asztalos (Csapó-) Berek-
utca 8.

LAPKIHORDÓ ASSZONYOK felvételnek a kiadó-
hivatalban. Piac-utca 12,

80 □ m. TERÜLETŰ bolthajtásos pincze kiadó
Arany János-utca 58.

BOLTHELYISÉG a Csapó-utca 10. számú
házban kiadó. Értekezhetni az udvarban.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Lá-
possy Hegedűs Sarolta okleveles cimbalom-
tanítónő. Péterfia u. 61. sz. a.

NAGYON JÓ izletes házi koszt kapható és
teljes ellátásra két fiatal ember elfogadtatik.
Péterfia-u. 61. szám.

UJSÁGPAPIROS eladó lapunk kiadóhivatalá-
ban, Piac-utca 12. Egyháztér felől.

Mutatvány Klár Andor most megjelent füzetéből.

Jóakarató tanács

Sokan azt állítják, hogy hitelgényük kielégítésénél, illetve pénzkölcsöneik meg-
szerzésénél

közvetítőre nincs szükségük!

Ez téves felfogás, mert amint senki sem lehet saját orvosa, még ha ért is az
orvosi tudományhoz, — vagy nem láthatja el peres ügyeit saját maga a bíróság előtt, ép
oly kevéssé intézheti kellő szakértelemmel kölcsönének megszerzését. Gyakorlat teszi a
mestert, ez a régi közmondás itt is alkalmazható. Az a magánfél, aki pénzügyletek lebo-
nyolításával hivatásszerűen nem foglalkozik, nem lehet tisztában azzal, hogy a pénzpiacnak
folytonos hullámozása közepette, melyik az a pénzforrás, hol hitelszükségletét legelőnyösebben
szerezheti meg. — Aki tehát nem jártas a pénzvilág szövevényes labirintusában, az csak
ötletszerűen járhat el a saját ügyében is és lehetséges, hogy épen oda botlik be, ahol leg-
kedvezőtlenebbül bánnak el vele. — **Mig ha egy lelkiismeretes közvetítő bankirodához fordul,**
csekély jutalék ellenében, amely egyszer és mindenkorra fizetendő, fel lesz mentve a
kölcsön megszerzésével járó fáradságok és kelemetlenségek alól és hogy úgy mondjam,
helybe hozzák neki a pénzt.

**Ne sajnálja tehát a közvetítőtől a csekély jutalékot és bármily
természetű pénzkölcsönre van szüksége, forduljon a legteljesebb biza-
lommal irodámhoz és eleve is biztosíthatom, hogy az eredményyel
meg lesz elégedve.**

KLÁR ANDOR.

Klár Andor bankirodája Piac-utca 77. sz. :: Telefon: 445. sz.